

OTSUS

31. mai 2021 nr 1.2-17/271

Põllumajandus- ja Toiduameti 26. veebruari 2021. a otsuse nr 104 „Täiendavate loomatauditõrje abinõude kehtestamine kõrge patogeensusega lindude gripi leviku ohu vähendamiseks“ muutmise

Otsuse alus:

Loomatauditõrje seadus § 32¹ lõige 2, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/429, loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks, artikkel 59, artikkel 70 lg 1 b), lg 2, lg 3 b), haldusmenetluse seadus § 64 lg 2 ja maaeluministri 18. august 2020. a määrus nr 57 „Põllumajandus- ja Toiduameti põhimäärus“ § 8 lõige 2, Komisjoni Rakendusotsus (EL) 2018/1136, mis käsitleb riskimaandamis- ja tugevdatud bioturvalisusmeetmeid ning varase avastamise süsteemi seoses riskiga, et kõrge patogeensusega linnugripi viirus võib levida metslindudelt kodulindudele, artikkel 4 lg 4 a) i) b) ja lg 5, artikkel 5 lg 2.

Otsuse sisuline põhjendus:

Põllumajandus- ja Toiduamet (edaspidi „PTA“) andis 26.02.2021 välja otsuse nr 104 „Täiendavate loomatauditõrje abinõude kehtestamine kõrge patogeensusega lindude gripi leviku ohu vähendamiseks“ (edaspidi *otsus*), millega keelati Eesti Vabariigi territooriumil põllumajanduslindude ja teiste tehistingimustes peetavate lindude (edaspidi „*peetavad linnud*“) pidamine välitingimustes välja arvatud otsuses nimetatud juhtudel.

Komisjoni rakendusotsuse (EL) 2018/1136, 10. august 2018, mis käsitleb riskimaandamis- ja tugevdatud bioturvalisusmeetmeid ning varase avastamise süsteemi seoses riskiga, et kõrge patogeensusega linnugripi viirus võib levida metslindudelt (edaspidi „*looduses vabalt elavad linnud*“) peetavatele lindudele (edaspidi „*Rakendusotsus 2018/1136*“) art 5 lg 2 kohaselt liikmesriigid vaatavad riskimaandamis- ja tugevdatud bioturvalisusmeetmeid korrapäraselt läbi, et neid muuta ja kohandada vastavalt epidemioloogilisele olukorrale, eelkõige vastavalt metslindudest tulenevatele ohtudele.

Animal Diseases Notification System (edaspidi: „*ADNS*“) andmete alusel levib Euroopas ja Eesti naaberriikides nagu Soome ja Läti nii looduses vabalt elavate lindude kui ka peetavate lindude hulgas ravimatu ja eriti ohtlike loomataudide hulka kuuluv kõrge patogeensusega lindude gripp (edaspidi *KPLG*). Eestis diagnoositi KPLG viirustüvi H5N8 veelinnul ja peetavatel lindudel 2021. aasta veebruaris. Eestis on 2021. aastal KPLG-d diagnoositud kahes peetavate lindude farmis ja tuvastatud 32 looduses vabalt elaval linnul. Läti teavitas KPLG tuvastamisest looduses vabalt elaval linnul viimati 16. märtsil 2021. a, Soome tuvastas KPLG looduses vabalt elaval linnul viimati 20. mail 2021. a ja peetavatel lindudel 10. veebruaril 2021. a ning Rootsi tuvastas KPLG looduses vabalt elaval linnul viimati 14. mail ja peetavatel lindudel 20. aprillil 2021. a. Samuti on alates 2021. aasta mai algusest KPLG levimus ADNSi

teavituste (veebruaris 2021. a 257 looduses vabalt elaval linnul tuvastatud KPLG teavitust ja mais 2021. a 138 teavitust) põhjal kogu Euroopas kaasa arvatud Eesti naaberriikides ja Eestis oluliselt langenud.

Samas tuvastati Eestis, Soomes, Saksamaal ja Hollandis veel ka 2021. a 20. nädalal KPLG looduses vabalt elavatel lindudel ning Leedus 25. mail 2021. a KPLG hobilinnu farmis. Nende juhtumite alusel on näha, et KPLG oht on endiselt olemas.

Partide ja hanede pidamine koos muude peetavate lindudega võib põhjustada KPLG viiruse levikut muudele peetavatele lindudele, sest partidel ja hanedel ei esine tavaliselt KPLG kliinilisi tunnuseid ning nad kasutavad veekogusid, kus võib olla looduses vabalt elavaid linde.

Veelindude aktiivne kevadine ränne on selleks aastaks lõppenud ja seetõttu võimalik viiruse ülekandumine rändlindudel kohalikele looduses vabalt elavatele lindudele ja peetavatele lindudele on madal.

Võttes arvesse, et KPLG levimus Euroopas ja Eestis on oluliselt langenud, Eestis ei ole aprillist alates peetavatel lindudel KPLG-d diagnoositud ning veelindude kevadine ränne on lõppenud, kuid samas arvestades võimalikku ohu olukorda, siis muudan otsust järgmiselt:

1. Tunnistan kehtetuks otsuse punkti 1.
2. Muudan ja sõnastan otsuse punktid 2 ja 3 järgmiselt:
„2. Peetavaid linde on lubatud pidada välitingimustes juhul kui:
2.1 on rakendatud bioturvalisusmeetmeid, mis vähendavad peetavate lindude kokkupuuteid looduses vabalt elavate lindude ja neilt pärineva nakkusohtliku materjaliga, vajadusel kaitstes peetavaid linde looduses vabalt elavate lindudega kokkupuute eest võrkude, katuste või rõhtselt paikneva kanga või muu asjakohase vahendiga ja
2.2 peetavatele lindudele ette nähtud sööki ja jooki antakse neile sisetingimustes või varikatuse all, mis takistab piisavalt looduses vabalt elavate lindude ligipääsu ja hoiab ära neilt pärineva nakkusohtliku materjali kokkupuute peetavatele lindudele mõeldud sööda ja veega.
3. Vältida partide ja hanede pidamist koos teiste peetavate lindudega, välja arvatud juhul, kui viiruse sissetoomise ohtu on võimalik hinnata väheseks sõltuvalt kasvanduse erijoonte ja rakendatavatele riskivähendusmeetmetele.“.
3. Käesolev otsus jõustub 01.06.2021.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kirtsi
Peadirektor

Vaidlustamisviide: Isikul on õigus haldusakti vaidlustada esitades selleks kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus (HKMS) sätestatud korras.

Vastavalt HKMS § 46 sätestatud kaebetähtaegadele:

- tühistamis- ja kohustamiskaebuse võib esitada 30 päeva jooksul arvates haldusakti teatavaks tegemisest;
- keelamiskaebuse võib esitada tähtajatult;
- hüvitamiskaebuse võib esitada kolme aasta jooksul arvates päevast, kui kaebaja sai teada või pidi teada saama kahjust;
- kaebuse haldusakti õigusvastasuse kindlakstegemiseks võib esitada kolme aasta jooksul haldusakti andmisest arvates.

Otsuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.